

Høgskulen
på Vestlandet

SAMSPEL
BEREKRAFT
NYSKAPING

Virksomhetsstyring fra et
økonomiperspektiv og
finansieringsmodellen

Karianne Bergheim, avdelingsleder økonomi

Svein Tore Sviggum, økonomirådgiver

26. september 2019

Overordnet lov og regelverk økonomiforvaltningen HVL

1. Lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005
2. Lov om offentlige anskaffelser av 1. juli 2001
3. Forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006
4. Reglement for økonomistyring i staten av 12. desember 2003
5. Bestemmelser om økonomistyring i staten, av 12. desember 2003 (sist endret 18. september 2013)
6. Hovedinstruks fra Kunnskapsdepartementet om økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler, fastsatt 10. juli 2014
7. Reglement om statlige universiteter og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer (rundskriv F-07-13) og tilhørende veileder datert 26. august 2013.
8. Rundskriv, reglement og pålegg for øvrig fra Kunnskapsdepartementet og Direktoratet for økonomistyring som gjelder økonomiforvaltningen.
9. Bestemmelser fastsatt i hovedregler og instruks, samt midlertidig delegasjonsreglement ved Høgskulen på Vestlandet vedtatt av styret 22. desember 2016 (sak 45/2016).

Bestemmelsene om økonomiforvaltningen gjelder all virksomhet ved Høgskulen på Vestlandet, uavhengig av finansieringskilde.

UH loven

§ 9-2 Styrets oppgaver

(2) Styret skal fastsette mål og resultatkrav og har ansvaret for at institusjonens økonomiske ressurser og eiendom disponeres i overensstemmelse med bestemmelser om dette gitt av overordnet myndighet, og etter forutsetninger for tildelte bevilgninger eller andre bindende vedtak.

(5) Styret skal hvert år, etter nærmere retningslinjer gitt av departementet, avgi årsregnskap med redegjørelse for resultatene av virksomheten og legge frem forslag til budsjett for kommende år.

Økonomireglement

§ 14 Intern kontroll

Alle virksomheter skal etablere systemer og rutiner som har innebygd intern kontroll for å sikre at:

- a) beløpsmessige rammer ikke overskrides og at forutsatte inntekter kommer inn
- b) måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning
- c) ressursbruken er effektiv
- d) regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig
- e) virksomhetens verdier, herunder fast eiendom, materiell, utstyr, verdipapirer og andre økonomiske verdier, forvaltes på en forsvarlig måte
- f) økonomistyringen er organisert på en forsvarlig måte og utføres i samsvar med gjeldende lover og regler
- g) misligheter og økonomisk kriminalitet forebygges og avdekkes

Budsjettdisponering

Rektor skal utforme forslag til styret om disponeringen av statsbudsjettet i Prop. 1S, med forbehold om Stortingets godkjenning. Framlegget skal inneholde følgende:

1. Hovedprioriteringer og angivelse av områder der det er behov for særskilte tiltak i henhold til vedtatte strategier og planer
2. Forslag til fordeling mellom enhetene

Styret skal fastsette det årlige rammebudsjettet for budsjettenhetene og føre tilsyn med at ressursene blir disponert innen gitte rammer og i samsvar med fastsatte premisser. Etter vedtak i styret om disponering av tildelt bevilgning skal rektor utforme disponeringsskriv til enhetene.

Rektor har ansvar for å påse at enhetene utarbeider et årsbudsjett innenfor disponible rammer med en hensiktsmessig periodisering for å kunne føre løpende kontroll med kostnader og inntekter.

Budsjettdisponeringsmyndighet gir myndighet til å bestemme disponeringen av budsjettmidler og til å godkjenne bestilling/ kjøp av varer og tjenester. Styret har budsjettdisponeringsmyndighet for institusjonen og delegerer budsjettdisponeringsmyndighet til rektor.

Rektor fastsetter retningslinjer for videredelegering og er ansvarlig for at det foreligger dokumentasjon som viser hvem som har budsjettdisponeringsmyndighet ved institusjonen og disse ansattes signaturprøver. All delegering av budsjettdisponeringsmyndighet skal skje skriftlig. Alle økonomiske disposisjoner skal være dokumentert.

Arbeid med å konkretisere hovedregler for økonomiforvaltning ved HVL -hjemmel

- Hovedregler for økonomiforvaltning. Fastsatt av styret 19.januar 2017. Styresak 3/17.
- *Rektor fastsetter retningslinjer for videredelegering og er ansvarlig for at det foreligger dokumentasjon som viser hvem som har budsjettdisponeringsmyndighet ved institusjonen og disse ansattes signaturprøver.*
- *All delegering av budsjettdisponeringsmyndighet skal skje skriftlig.*
- *Alle økonomiske disposisjoner skal være dokumentert.*

Arbeid med å konkretisere hovedregler for økonomiforvaltning ved HVL - konkretisering

- Det arbeides nå med retningslinjer for videredelegering i tråd med den praksis vi etablerte før sommeren med at rektor delegerte til nivå 2 og nivå 2 delegerte videre i sine linjer.
- Det er opprettet ca 110 saker i Public 360 der budsjett-disponeringsmyndighet er delegert.
- Det er varslet intern revisjon på fullmakter og systemtilganger ved HVL 14. og 15. oktober
- Økonomiske disposisjoner blir loggført i systemene (UBW agresso og Basware)

Økonomisk situasjon HVL 2019

Tildeling 2018	1 905 586
Kompensasjon for pris- og lønnsvekst	55 557
Videreføring/opptrapping av studieplasser	21 518
Budsjettreduksjon ift. overgangsordning, tilpasning til ny finansieringsmodell	-4 909
Budsjettreduksjon ift. tiltak for avbyråkratisering og effektivisering	-9 654
Resultatuttelling åpen ramme	25 678
Resultatuttelling lukket ramme	3 133
Tildeling 2019	1 996 909

Sogndal

Førde

Kronstad

Møllendalsveien

Haugesund

Rommetveit

Statsbudsjettet 2019

Av negative forhold kan nevnes for HVL:

- Budsjettkutt knyttet til krav om avbyråkratisering og effektivisering
- Budsjettkutt knyttet til tilpassing til nytt finansieringssystem
- Ingen nye studieplasser eller rekrutteringsstillinger

Høgskulen
på Vestlandet

KD-inntekt

ca 2 000 mkr

Eksterne
inntekter ca 200
mkr

Overordnet målsetning - øke eksterntfinansiering – spesielt forskning

- Dette betyr mer fokus på styringsinformasjon til fakultetsledelse og til rektor/styret
- Planlegging/budsjett :
 - oversikt omfang på sikre/pågående prosjekt
 - ambisjonsnivå: søknader/planlagte prosjekt
- Underveis i året :
 - regnskap/status i forhold til planlagt aktivitet (sikre prosjekt)
 - regnskap/status i forhold til ambisjonsnivået

Eksterne inntekter

Ekstern omsetning (eks. løyvingar frå KD) ref. note 1	2017	2018	Endring i %
1. Tilskot og overføringar frå andre statlege etatar	45 821	64 381	40,51 %
2. NFR	45 451	43 608	-4,06 %
3. Gåver	5 036	6 606	31,20 %
4. Tilskot til annan bidragsfinansiert aktivitet	26 600	16 692	-37,25 %
5. Tilskot/overføring frå EU	3 063	1 443	-52,89 %
6. Oppdrags- sals og leigeinntekter	79 968	56 733	-29,06 %
7. Andre driftsinntekter	4 742	7 074	49,18 %
SUM	210 680	196 537	-6,71 %

KD sin finansieringsmodell

HVL REGNSKAPSMODELL

- FAKULTETENE

- Ansvarlig for fakultetet sin økonomi
- Mer- og mindreforbruk blir videreført
- Disponering av mindreforbruk og dekking av merforbruk må inngå som del av årsplan/årsbudsjett/langtidsbudsjett og kan strekke seg over 3-4 år
- Når mer- og mindreforbruk blir beregnet blir strategiske midler fra styret (og SAKS-midler) holdt utenfor
- Styret kan gjøre vedtak der regnskapsmodellen bli satt til sides

REGNSKAPSMODELL

Eksterne prosjekter

- Alle eksterne prosjekter skal regnskapsføre indirekte kostnader og eventuell egenandel
- Fordeling av indirekte kostnader: 75% til fellesområdet og 25% til fakultetene
- Overskudd på BOA-aktivitet skal tilbakeføres til fakultetet
- Dekan fastsetter disponeringen av midler fra eksterne prosjekter

REGNSKAPSMODELL

FELLESOMRÅDET

- Fellesadministrasjon og felles institusjonskostnader er realbudsjettet
- Ansvarlig for avdelingene/seksjon sin økonomi
- Mer- og mindreforbruk blir ikke automatisk videreført
- KD-Stipendiater er fellesbudsjettet, mindreforbruk samlet i eget «stipendiatfond»
- Øremerkede midler fra KD eller andre blir alltid overført neste år

Reserver – ubrukte KD-tildelinger

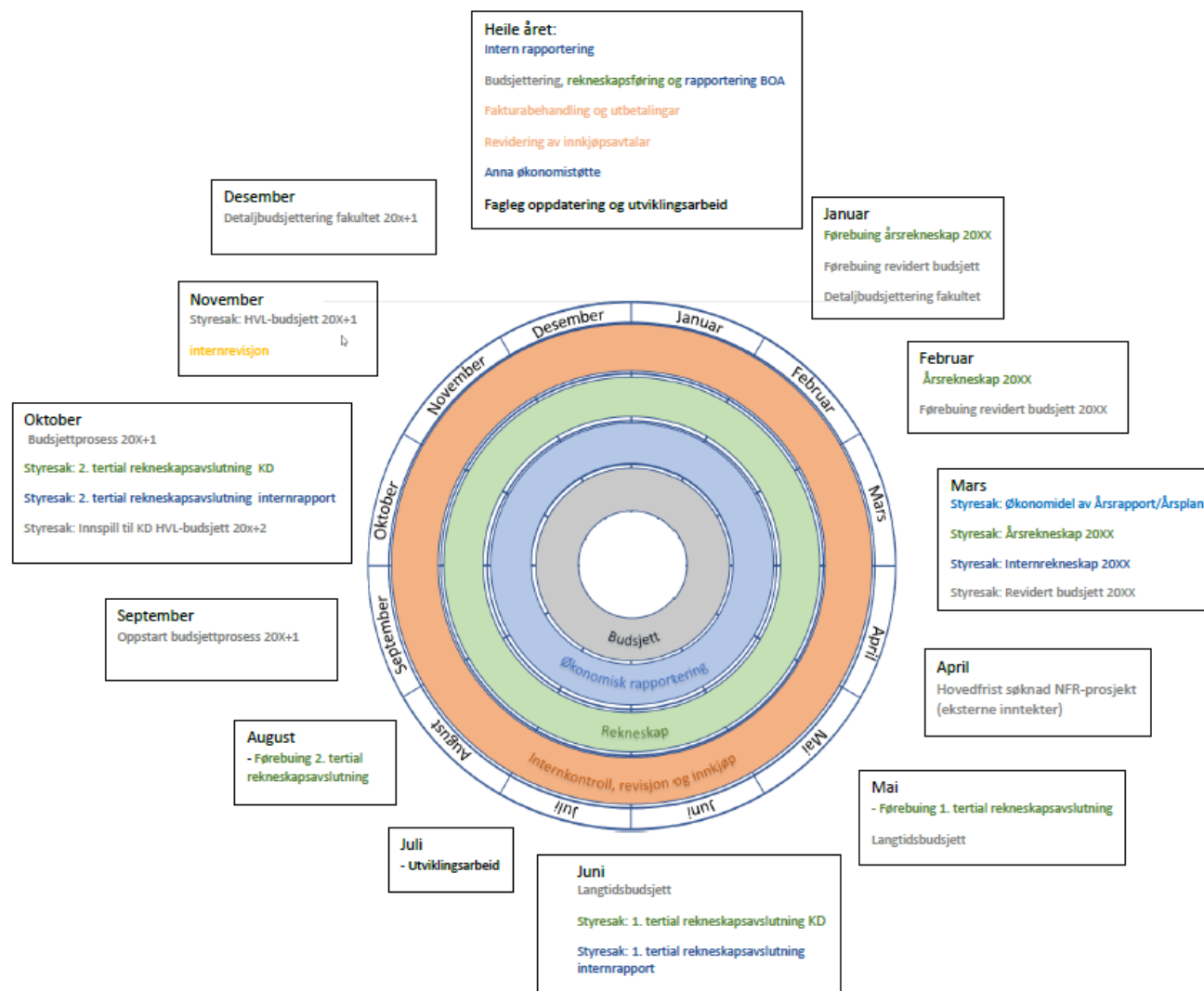
	Mill kr	Bindinger	Frie
Avsetninger HVL	282		
Felles HVL	213	166	47
FLKI	42,5	28	14,5
FHS	1,7	1,7	
FIN	2,7	2,7	
FØS	0,7	0,7	
Dykkerutd	21,1	21,1	

VirksomhetskapiTal

- Her har vi 69 mill pr. 31.12.18
- Dette blir omtalt som 'Universitets-fondet'
- Disponering er ikke klar
- OBS - dette er engangspenger – universitet vil kreve stor omstilling i driften

Årshjuls-prosesser økonomi

Økonomisk styring

- Ny stor organisasjon med noe endret bemanning
- Nye strukturer
- Økonomisk styring sammen med virksomhetsstyring
- Lage styringsparametere som gir oversikt og kontroll
- Gode rapporteringsrutiner og oppfølging av fakultet og fellesadm
- Samarbeid på tvers i organisasjonen – unngå silotenking
- Digitalisering og systemer – Agresso (store muligheter)
- Langtidsplanlegging - og budsjettering
- Riktig bruk av ressurser

Langtids -budsjett

➤ Inntektssiden

Beskrivelse	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Saldert budsjett for fjoråret	1 702	1 794	1 906	1 997	2 086	2 170
Konsevensjustering	23	16	10	5	-4	-9
Justering for pris- og lønnsøkning	34	49	56	60	63	65
Andre budsjettendringer	35	24	-3	0	0	0
RNB			0,2	0	0	0
Resultatbasert uttelling åpen ramme	NA	21	26	21	22	23
Resultatbasert uttelling lukket ramme	NA	3	3	3	3	4
Saldert budsjett	1 794	1 906	1 997	2 086	2 170	2 252
Økning fra fjoråret	92	111	92	89	84	82

Økonomiske utfordringer

- Universitetsambisjon
- Aktivitet på areal – K2 og Haugesund
- Husleie opp mot 20% av budsjettet
- Høyt aktivitetsnivå

Tiltak

- Fokus på budsjettsituasjonen
- Øke eksterne inntekter
- Øke resultatindikatorene
- Stramme prioriteringer

HVL som universitet

- Hvordan skal HVL klare universitetsambisjonen ut fra et økonomisk perspektiv?

